

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Tromjesečni izvještaj o pomorskom i obalnom prijevozu
(PP/T-11) za 2022.**

Organizacijska jedinica: Sektor prostornih statistika, Služba statistike transporta

Priredile: Snježana Kos i Lidija Pilat

ožujak 2025.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja**

Svrha statističkog istraživanja o pomorskom i obalnom prijevozu jest prikupljanje i diseminacija podataka o broju i kapacitetu prijevoznih sredstava i prijeđenim miljama; prijevozu putnika u unutarnjem i međunarodnom prijevozu, iskazano u broju putnika i putničkim miljama, te prijevozu robe u unutarnjem i međunarodnom prijevozu u tonama i tonskim miljama; nabavi i utrošku goriva i maziva i zaposlenima.

- Izvještajno razdoblje**

Tromjesečje

- Pravni akti i drugi sporazumi**

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Pojmovnik za statistiku prometa, V. izdanje, Eurostat/UNECE/ITF, prijevod

- Sustav klasifikacija**

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.

Šifrarnik Vrsta broda

Šifrarnik Vrsta prijevoza – kratko

Šifrarnik Vrsta prijevoza – prošireno

Šifrarnik Zaposleni

Šifrarnik Goriva

- Statistički pojmovi i definicije**

Putnički brodovi jesu ona plovila s vlastitim pogonom koja mogu istodobno prevesti više od 12 putnika.

Trajekti su specijalna plovila s vlastitim pogonom namijenjena prijevozu putnika, motornih i drugih vozila.

Teretni brodovi jesu plovila s vlastitim pogonom namijenjena prijevozu tereta – robe (podrazumijevaju se teretni brodovi svih namjena uključujući tankere).

Remorkeri su plovila s vlastitim pogonom namijenjena tegljenju drugih plovnih objekata.

Kapacitet prijevoznih sredstava, izražen u snazi glavnoga pogonskog stroja (kW), bruto tonaži (BT), bruto nosivosti u tonama (DTW), putničkim mjestima i broju ležaja, preuzima se kao gotov podatak iz dokumenata o posljednjem baždarenju. Putnička mjesta ne obuhvaćaju broj ležaja.

Bruto tonaža (BT) jest mjerna jedinica koja iskazuje volumen ukupnoga zatvorenog prostora broda u skladu s odlukama Međunarodne konvencije o mjerjenju tonaže brodova, 1969.

Nosivost (DTW) jest razlika u tonama između istisnine broda sa specifičnom težinom 1,025 i ukupne težine broda, istisnine u tonama broda bez tereta, goriva, maziva, otpadne vode, svježe i pitke vode u tankovima i potrošnih namirnica te bez putnika, posade i njihovih osobnih stvari.

kW jest mjerna jedinica za optimalnu snagu brodskih motora.

Prijeđena milja jest mjerna jedinica rada plovila, nakrcanoga ili praznoga, koja odgovara prijeđenom putu na udaljenosti od jedne morske milje. Iskazuju se prijeđene milje po vrstama korištenih plovila. Prijeđene milje ukupno odnose se na cjelokupan prijeđeni put plovila, bez obzira na to je li bilo puno ili prazno.

Prijeđene milje s putnicima/teretom odnose se samo na prijeđene milje koje su plovila prešla s ukrcanim putnicima odnosno utovarenim teretom, bez obzira na broj putnika ili količinu tereta na plovilu.

Putnička milja jest mjerna jedinica koja izražava prijevoz jednog putnika na udaljenosti od jedne morske milje. Putničke milje preračunavaju se u putničke kilometre prema omjeru 1 milja = 1 852 m.

Unutarnji prijevoz putnika odnosi se na prijevoz putnika između dvije domaće luke.

Međunarodni prijevoz putnika odnosi se na prijevoz putnika kojima je luka ukrcaja unutar granica Republike Hrvatske, a luka iskrcaja u inozemstvu ili obratno. Tu se uključuju i putnici čije su luke ukrcaja i iskrcaja u inozemstvu.

Putnici prevezeni trajektima dio su ukupno prevezenih putnika (u unutarnjem i međunarodnom prijevozu), a obuhvaćaju putnike s individualnom kartom i putnike u cestovnim vozilima na trajektima.

Tonska milja jest mjerna jedinica koja izražava prijevoz jedne tone robe na udaljenosti od jedne morske milje. Tonske milje preračunavaju se u tonske kilometre prema omjeru 1 milja = 1 852 m.

Unutarnji prijevoz robe jest prijevoz obavljen između dvije domaće luke.

Izvoz obuhvaća prijevoz robe koja je utovarena u nekoj domaćoj luci, a istovarena u nekoj inozemnoj luci.

Uvoz obuhvaća prijevoz robe koja je utovarena u inozemnoj luci, a istovarena u nekoj od domaćih luka.

Tranzit obuhvaća prijevoz stranih roba iz inozemstva u naše luke ili obratno, pri čemu se roba preko naše zemlje transportira dalje u inozemstvo.

Prijevoz među inozemnim lukama – istovar – iskazuje rad domaćih brodova u inozemstvu koji obuhvaća prijevoz robe između inozemnih luka, pri čemu roba nikad ne dodiruje naše luke.

Broj prevezenih vozila trajektima obuhvaća prijevoz svih vrsta cestovnih vozila (u unutarnjem i međunarodnom prijevozu) prevezenih trajektima.

Zaposleni – ukupno – iskazuju se svi zaposleni u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme s punim ili skraćenim radnim vremenom i pomorci zaposleni na temelju ugovora. Ne iskazuju se učenici odnosno praktikanti.

Zaposleni u pomorskoj i obalnom prijevozu – iskazuju se zaposleni koji rade neposredno na plovnom parku ili se bave organizacijom prijevoza u bilo kojem obliku.

Pomorci – iskazuju se svi zaposleni ukrcani na plovila kao brodska posada.

Od toga na ugovoru – iskazuju se pomorci zaposleni na temelju ugovora.

Ostali zaposleni u pomorskoj i obalnom prijevozu – iskazuju se zaposleni koji su posredno angažirani na izvršenju procesa prijevoza. Toj skupini pripadaju zaposleni na administrativnim i sličnim poslovima.

Zaposleni izvan djelatnosti pomorskoga i obalnog prijevoza – iskazuju se zaposleni koji nisu angažirani na poslovima organizacije ili izvršenja pomorskoga i obalnog prijevoza, nego se bave nekim drugim poslovima nevezanima za djelatnost pomorskoga i obalnog prijevoza.

- Statistička jedinica

Podatke o pomorskoj i obalnom prijevozu putnika i robe dostavljaju nacionalni prijevoznici, poslovni subjekti koji se bave pomorskim i obalnim prijevozom putnika i robe.

- Statistička populacija

Obuhvaćeni su svi poslovni subjekti koji obavljaju javni linijski obalni prijevoz putnika i poslovni subjekti kojima je glavna ili sporedna djelatnost pomorski i obalni prijevoz robe (koji su registrirani u djelatnosti pomorskog i obalnog prijevoza robe u području H NKD-a 2007. razredu 50.20.) i koji imaju više od deset zaposlenih.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Tijela državne uprave, poduzeća, istraživači i znanstvenici, novinari i dr.

1.1.1. Potrebe korisnika

Standard koji se primjenjuje na razini Europskoga statističkog sustava zadovoljava domaće i međunarodne korisnike.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>.

1.2. Potpunost

Istraživanje pokriva sve varijable koje su propisane pravnom osnovom.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka je 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračka pogreška pojavljuje se u obliku pogreške mjerena i pogreške neodgovora.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerena

U statističkoj obradi podataka provodi se logičko-računska kontrola prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka.

Za kontrolu je postavljena matrica s 32 uvjeta provjere i kontrole materijala, od ukupnog broja uvjeta 28 je vezano za greške koje se ne toleriraju, a četiri su upozorenja koja se provjeravaju i toleriraju.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pogreške neodgovora se u tijeku obrade svode na nulu učestalim kontaktom s izvještajnim jedinicama (telefonom, elektroničkom poštom i dopisima) te izgradnjom dobrih poslovnih odnosa s izvještajnim jedinicama.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.7. Pogreška obrade

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Neplanirane revizije prouzročene događajima koje nije bilo moguće predvidjeti i na koje nije bilo moguće unaprijed utjecati (naknadne promjene u izvorima podataka ili naknadno utvrđene pogreške u prethodno dostavljenim podacima) prema pravilu se diseminiraju u najkraćem mogućem roku.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Rokovi objavljivanja: 45 dana nakon isteka tromjesečja.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata je $T + 45$.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Ne postoji vremenski odmak između stvarne objave podataka i ciljanog datuma kada su trebali biti isporučeni prema Kalendaru publiciranja statističkih podataka.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost je 1.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci su diseminirani u tiskanim publikacijama i na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku: tromjesečno Priopćenje, Statistika u nizu, godišnji podaci u ostalim publikacijama.

4.1. Priopćenja

Priopćenje "Transport"

4.2. Mrežna baza podataka

Podaci nisu dostupni u mrežnim bazama podataka.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti pod kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Definicije koje se koriste u prikupljanju podataka raspoložive su u publikacijama Državnog zavoda za statistiku.

Pojmovnik za statistiku prometa, V. izdanje, Eurostat/UNECE/ITF, prijevod

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti u zrcalnim statistikama

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2. Vremenska usporedivost

Usporediva vremenska serija tromjesečnih podataka o prijevozu putnika i robe u pomorskoj i obalnom prijevozu dostupna je od 2004.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	1. tromjesečje	2. tromjesečje	3. tromjesečje	4. tromjesečje
Hrvatska	sve varijable		73	74	75	76

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Tromjesečna diseminacija podataka o prijevozu putnika i robe u pomorskoj i obalnom prijevozu dostupna je od 2004.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

6.2. Opterećenje

U istraživanje o pomorskom i obalnom prijevozu putnika uključuju se poslovni subjekti koji imaju koncesiju za obavljanje javnoga obalnog linijskog prijevoza putnika. U istraživanju se primjenjuje uzorkovanje s namjernim pragom graničnih vrijednosti kako bi se reduciralo opterećenje manjih jedinica. Pretpostavka je da eliminirane jedinice raspolažu manjim brojem brodova i da prevoze manji broj putnika te ostvaruju manji udio na tržištu. U istraživanje o pomorskom i obalnom prijevozu robe uključuju se aktivni poslovni subjekti s više od deset zaposlenih osoba.